ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ 11ης ΙΟΥΛΙΟΥ 1984 [1]

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ιταλικής Δημοκρατίας

«Ενισχύσεις που χορηγούνται στη Σικελία στον αμπελοοινικό τομέα και στον τομέα των οπωροκηπευτικών»

Υπόθεση 130/83

Περίληψη

Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Απόφαση της Επιτροπής περί ασυμβιβάστου προς την κοινή αγορά μιας κρατικής ενίσχυσης — Υποχρέωση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους

(Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρα 92 και 93)

Επειδή η οικεία κρατική ενίσχυση αποτέλεσε αντικείμενο ρητής απόφασης της Επιτροπής περί ασυμβιβάστου της προς την κοινή αγορά, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος όφειλε να την εκτελέσει εντός των προθεσμιών, προβαίνοντας στις δέουσες ενέργειες ώστε να καταργηθούν ρητά οι διατάξεις τις οποίες η Επιτροπή έκρινε αντίθετες προς τις επιταγές του άρθρου 92 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Στην υπόθεση 130/83,

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, εκπροσωπούμενη από τη Marie-José Jonczy και τον Giuliano Marenco, μέλη της νομικής της υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Oreste Montalto, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, εκπροσωπούμενης από την Arnaldo Squillante, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών, συνθηκών και νομοθετικών υποθέσεων του υπουργείου των εξωτερικών, επικουρούμενο από τον Oscar Fiumara, Avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Ιταλίας,

καθής,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, εφόσον δεν συμμορφώθηκε, εντός της προθεσμίας που της είχε ταχθεί, προς την απόφαση της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 1982, για τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Σικελία στον αμπελοοινικό τομέα και στον τομέα των οπωροκηπευτικών, παρέβη υποχρέωση που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους Mackenzie Stuart, πρόεδρο, T. Koopmans και K. Bahlmann, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, A. O'Keeffe, G. Bosco και O. Due, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. VerLoren van Themaat
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, η εξέλιξη της διαδικασίας, καθώς και τα αιτήματα, οι λόγοι και τα επιχειρήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά

Με έγγραφο της 7ης Μαρτίου 1981, η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας κοινοποίησε, σύμφωνα με το άρθρο 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ, νομοσχέδιο της περιφέρειας της Σικελίας για τη λήψη μέτρων στον αμπελοοινικό τομέα και στους τομείς των εσπεριδοειδών, των οπωροκηπευτικών και των επιτραπέζιων ελαιών, που κατατέθηκε από βουλευτές στην περιφερειακή συνέλευση της Σικελίας (τοπική βουλή) προς τροποποίηση του περιφερειακού νόμου 80, της 9ης Αυγούστου 1980.

Στις 8 Απριλίου 1981, η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας κοινοποίησε στην Επιτροπή το οριστικό κείμενο του νομοσχεδίου, που ενέκρινε η περιφερειακή συνέλευση.

Προηγουμένως, το εν λόγω σχέδιο είχε καταστεί περιφερειακός νόμος και συγκεκριμένα ο νόμος 16/81, της 2ας Μαρτίου 1981 (GU della Regione Sicilia [Επίσημη Εφημερίδα της περιφέρειας Σικελίας] αριθ. 10, της 4ης Μαρτίου 1981, σ. 207 και GU della Repubblica italiana [Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας] αριθ. 138, της 21ης Μαΐου 1981, σ. 3285).

Το άρθρο 1 του νόμου 16/81 προβλέπει τη χορήγηση επιδότησης 1 000 ιταλικών

λιρετών ανά 100 χιλιόγραμμα σταφυλιών που παραδόθηκαν στους συνεταιρισμούς κατά την περίοδο εμπορίας 1980.

Το άρθρο 13 του εν λόγω νόμου επιτρέπει τη διάθεση στο Istituto regionale della vite e del vino [Περιφερειακό Ινστιτούτο αμπέλου και οίνου] ποσού ύψους 3 δισεκατομμυρίων λιρετών για τη διευκόλυνση της συγκέντρωσης των σταφυλιών στους συνεταιρισμούς οινοποιίας κατά την περίοδο εμπορίας 1981.

Το άρθρο 2 του νόμου προβλέπει υπέρ του Fondo di rotazione dell'Istituto regionale di credito alla cooperazione (IRCAC) [ταμείου κινήσεως του περιφερειακού ινστιτούτου συνεταιριστικής πίστεως] αύξηση ύψους 5 δισεκατομμυρίων λιρετών προκειμένου να επιτευχθούν οι σκοποί του άρθρου 25 του περιφερειακού νόμου 36/76, της 20ής Απριλίου 1976.

Τα προβλεπόμενα από το άρθρο 25 του περιφερειακού νόμου 36/76 μέτρα συνίστανται μεταξύ άλλων στη χορήγηση μεσοπρόθεσμων χαμηλότοκων δανείων προς διευκόλυνση των consortia (ενώσεων) δεύτερου και τρίτου βαθμού που ιδρύονται μεταξύ οινοποιητικών συνεταιρισμών για την απόσταξη του οίνου, την επεξεργασία και την εμφιάλωση των επιτραπέζιων οίνων ή των VQPRD (οίνων ποιότητας που παράγονται σε συγκεκριμένες περιοχές), καθώς και τη χορήγηση πιστώσεων διαχειρίσεως.

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 19 του περιφερειακού νόμου 14/68, της 6ης Ιουλίου 1968, το άρθρο 7 του νόμου 16/81 προβλέπει την υπέρ των ενώσεων των παραγωγών, των συνεταιρισμών και των ενώσεών τους, καθώς και υπέρ των ενώσεων παραγωγών που εμπορεύονται εσπεριδοειδή και οπωροκηπευτικά, χορήγηση επιδοτήσεων μέχρι 90 % των αναληφθεισών για την περίοδο εμπορίας 1980-1981 δαπανών συντηρήσεως, επεξεργασίας, εμπορίας και πωλήσεως εσπεριδοειδών και οπωροκηπευτικών.

Η Επιτροπή έκρινε ότι οι εν λόγω ενισχύσεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 92-94 της Συνθήκης ΕΟΚ, δυνάμει αντίστοιχα του άρθρου 59 του κανονισμού 337/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί κοινής οργανώσεως της αμπελοοινικής αγοράς (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 112), και του άρθρου 31 του κανονισμού 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972, «περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών» (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 250).

Μετά από μια πρώτη εξέταση του νόμου 16/81, η Επιτροπή θεώρησε ότι τόσο η κατά το άρθρο 1 επιδότηση των 1 000 λιρετών ανά 100 χιλιόγραμμα, όσο και η προβλεπόμενη από το άρθρο 13 ενίσχυση για τη συγκομιδή των σταφυλιών συνιστούν παραβάσεις της κοινής οργανώσεως αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα και κατά συνέπεια δεν δικαιολογούνται από τις διατάξεις του άρθρου 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ, οπότε πρέπει να θεωρηθούν ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά.

Η Επιτροπή έκρινε επίσης ότι η προβλεπόμενη από το άρθρο 2 του νόμου 16/81 χορήγηση μεσοπρόθεσμων δανείων με χαμηλό επιτόκιο συνιστά παράβαση των διατάξεων περί της κοινής οργανώσεως αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα· θεώρησε ακόμη ότι οι υπόλοιπες ενισχύσεις υπέρ των ενώσεων, με εξαίρεση τις ενισχύσεις που αφορούν τις πιστώσεις διαχειρίσεως, είναι λειτουργικές ενισχύσεις που δεν επιφέρουν καμιά διαρκή βελτίωση και δεν μπορούν επομένως να τύχουν των παρεκκλίσεων του άρθρου 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

Όσον αφορά το άρθρο 7 του νόμου 16/81, η Επιτροπή έκρινε ότι, σε περίπτωση που το εν λόγω μέτρο συνοδεύεται από προβλεπόμενες σε κοινοτικό επίπεδο ενισχύσεις, ιδίως υπέρ των ενώσεων παραγωγών οπωροκηπευτικών, συνιστά παράβαση των διατάξεων του κανονισμού 1035/72· σε πε-

ρίπτωση που το εν λόγω μέτρο δεν αντίκειται στις διατάξεις για την κοινή οργάνωση αγορών των οπωροκηπευτικών, συνιστά ενίσχυση για τη λειτουργία των συνεταιρισμών και των ενώσεών τους, χωρίς να προσθέτει κανένα στοιχείο διαρθρωτικής βελτιώσεως στον οικείο τομέα. Κατά την Επιτροπή, η ενίσχυση δεν μπορεί επομένως να τύχει των παρεκκλίσεων του άρθρου 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

Με έγγραφο της 31ης Ιουλίου 1981, η Επιτροπή κίνησε κατά της κυβερνήσεως της Ιταλικής Δημοκρατίας την προβλεπόμενη από το άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης διαδικασία, όσον αφορά τα επίδικα μέτρα, με εξαίρεση τις πιστώσεις διαχειρίσεως.

Η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με τηλετύπημα της 5ης Οκτωβρίου 1981· στην Επιτροπή παρασχέθηκαν συμπληρωματικές πληροφορίες στις 5 Οκτωβρίου 1981 με τηλετύπημα της Μόνιμης Ιταλικής Αντιπροσωπίας, στο πλαίσιο διμερούς συνάντησης στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 1981, καθώς και στις 12 Φεβρουαρίου 1982, με τηλετύπημα της Μόνιμης Ιταλικής Αντιπροσωπίας.

Απαντώντας στην όχληση της Επιτροπής, η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας επικαλείται κατ' ουσία:

α) ότι η κατά το άρθρο 1 του νόμου 16/81 επιδότηση 1 000 λιρετών ανά 100 χιλιόγραμμα αφορούσε αποκλειστικά το 1980, ενώ στο μέλλον η περιφέρεια της Σικελίας θα προσανατολιζόταν σε διαρθρωτικά μέτρα με σκοπό την πρόληψη των πλεονασμάτων παραγωγής,

β) ότι η κατά το άρθρο 13 του νόμου ενίσχυση αποσκοπούσε στη διασφάλιση της λειτουργίας του Istituto regionale de credito alla cooperazione και δεν χρησιμοποιήθηκε για να διευκολύνει τη συγκέντρωση σταφυλιών στους οινοποιητικούς συνεταιρισμούς,

γ) ότι τα κατά το άρθρο 2 μέτρα δικαιολογούνταν από την επιτακτική ανάγκη να διασφαλιστεί η έναρξη λειτουργίας των συνεταιρισμών, η σχετική δε παρέμβαση δεν αφορά άμεσα τις πράξεις αποστάξεως οίνου που εξακολουθούν να υπάγονται στις κοινοτικές διατάξεις, και

δ) ότι το κατά το άρθρο 7 του νόμου μέτρο αποσκοπεί στην απόσβεση των χρεών που οφείλονται σε επενδύσεις των νεοϊδρυθεισών ενώσεων παραγωγών, που έγιναν για τη βελτίωση των δομών παραγωγής.

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, η Επιτροπή έλαβε στις 5 Μαΐου 1982 την απόφαση 82/401 «για τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Σικελία στον αμπελοοινικό τομέα και στον τομέα των οπωροκηπευτικών» (ΕΕ L 173, σ. 20)· η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στην ιταλική κυβέρνηση με έγγραφο της Επιτροπής της 10ης Ιουνίου 1982.

Με την εν λόγω απόφαση, η Επιτροπή επικαλείται κατ' ουσίαν τα ακόλουθα:

α) η επιδότηση 1 000 λιρετών ανά 100 χιλιόγραμμα σταφυλιών που παραδίδονται στους συνεταιρισμούς, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 1 του νόμου 16/81, η ενίσχυση για τη συγκέντρωση των σταφυλιών στους συνεταιρισμούς που προβλέπεται στο άρθρο 13 του νόμου, τα μεσοπρόθεσμα χαμηλότοκα δάνεια για την απόσταξη των οίνων, η μετατροπή των υποπροϊόντων οινοποιίας, η επεξεργασία και η εμφιάλωση των επιτραπέζιων οίνων και των οίνων VQPRD, όπως προβλέπονται από το άρθρο 2 του νόμου, επηρεάζουν άμεσα τις τιμές των οίνων και των υποπροϊόντων οινοποιίας μέσω της μείωσης του κόστους των βασικών προϊόντων, του κόστους της μετατροπής και της συσκευασίας. Ως εκ τούτου, τα μέτρα αυτά, προστιθέμενα στο σύστημα επιδοτήσεων που προβλέπεται από την

κοινή οργάνωση αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα, συνιστούν παράβαση των διατάξεων που διέπουν την εν λόγω οργάνωση. Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από τη στιγμή που η Κοινότητα θεσπίζει κανονιστική ρύθμιση για τη δημιουργία κοινής οργανώσεως αγοράς σε συγκεκριμένο τομέα, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να απέχουν από κάθε μέτρο που είναι δυνατό να παρεκκλίνει από/ή να προσβάλει τη ρύθμιση αυτή· τα κράτη μέλη οφείλουν συναφώς να τηρούν όχι μόνο τις ρητές διατάξεις, αλλά και το σκοπό και τους στόχους της ρύθμισης αυτής.

6) Η επιδότηση των μελών των οινοποιητικών συνεταιρισμών, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 του νόμου 16/81, καλύπτει σημαντικό τμήμα της παραγωγής σταφυλιών που παράγονται στη Σικελία, δηλαδή ένα περίπου εκατομμύριο τόνους επί 1,4 εκατομμυρίων το 1980· η ενίσχυση αυτή αντιπροσωπεύει περίπου το 5 μέχρι 8 % της αξίας των σταφυλιών που παραδόθηκαν στους συνεταιρισμούς και το 4 μέχρι 7 % περίπου του κόστους του οίνου που έχουν παραγάγει οι εν λόγω συνεταιρισμοί. Η ενίσχυση αυτή, καθώς και η ενίσχυση των σταφυλιών, σύμφωνα με το άρθρο 13 του νόμου, ευνόησαν τεχνητώς την αύξηση ή τουλάχιστον τη διατήρηση στα σημερινά επίπεδα της παραγωγής σταφυλιών που προορίζονται για οινοποίηση και κατά συνέπεια των οίνων που παράγονται στη Σικελία· εξάλλου, οι εν λόγω ενισχύσεις ώθησαν τα μέλη των συνεταιρισμών να παραδώσουν τα προϊόντα τους και τους συνεταιρισμούς να προσφέρουν τους οίνους τους σε τιμές κατώτερες από εκείνες που θα επιβάλλονταν χωρίς αυτή την παρέμβαση των κρατικών αρχών. Ακόμη και στην περίπτωση αυτή, το επίδικο μέτρο είναι τέτοιας φύσεως, ώστε να θίγει το ενδοκοινοτικό εμπόριο και να νοθεύει τον ανταγωνισμό: ευνοεί τους οινοποιητικούς συνεταιρισμούς της νήσου εις βάρος των παραγωγών των άλλων κρατών μελών που προτίθενται να εξάγουν προς την Ιταλία και που δεν λαμβάνουν παρόμοιες ενισχύσεις.

γ) Τα μεσοπρόθεσμα δάνεια που προβλέπει το άρθρο 2 του νόμου 16/81 ευνοούν και αυτά, κατά τεχνητό τρόπο, την αύξηση ή τουλάχιστον τη διατήρηση στο σημερινό επίπεδο των ποσοτήτων επιτραπέζιου οίνου και οίνου VQPRD, καθώς και των αποσταγμένων οίνων και των υποπροϊόντων οινοποιίας που παράγονται στη Σικελία· και στην περίπτωση αυτή, οι ωφελούμενοι από τις ενισχύσεις αυτές μπορούν να προσφέρουν τα προϊόντα τους υπό ευνοϊκότερους όρους από εκείνους που θα είχαν επιβληθεί χωρίς τη σχετική παρέμβαση της περιφέρειας.

Τα εν λόγω δάνεια, που προστίθενται σε όλα τα άλλα μέτρα που προβλέπει ο νόμος 16/81 και οι άλλοι περιφερειακοί νόμοι για τον αμπελοοινικό τομέα, είναι τέτοιας φύσεως, ώστε να επηρεάζουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο και να νοθεύουν τον ανταγωνισμό: ευνοούν τους σικελούς αμπελουργούς και οινοπαραγωγούς σε σύγκριση με εκείνους των άλλων κρατών μελών που προτίθενται να εξάγουν προς την Ιταλία και που δεν λαμβάνουν ενισχύσεις.

δ) Τα ίδια επιχειρήματα μπορούν να προβληθούν και για τις ενισχύσεις που προβλέπει το άρθρο 7 υπέρ των ενώσεων παραγωγών, των συνεταιρισμών και των ενώσεών τους που εμπορεύονται οπωροκηπευτικά προϊόντα.

ε) Η Επιτροπή αδυνατεί να δεχτεί τους λόγους που επικαλείται η ιταλική κυβέρνηση:

— το γεγονός ότι η κατά το άρθρο 1 του νόμου 16/81 ενίσχυση χορηγήθηκε μόνο για το 1980 δεν αναιρεί τον ασυμβίβαστο χαρακτήρα της προς τις διατάξεις της κοινής οργανώσεως αμπελοοινικών αγορών,

— όσον αφορά το άρθρο 13, κανένα στοιχείο δεν επιτρέπει να συναχθεί ότι το

ποσό που προορίζεται από τον εν λόγω νόμο για την πληρωμή των επιδοτήσεων στους οινοποιητικούς συνεταιρισμούς χρησιμοποιήθηκε για σκοπούς διαφορετικούς από αυτούς που είχαν αρχικά προβλεφθεί,

— ομοίως, όσον αφορά τις προβλεπόμενες από το άρθρο 2 ενισχύσεις, κανένα στοιχείο δεν αποδεικνύει ότι δεν θα χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με το νόμο για πράξεις αποστάξεως οίνων, μεταποιήσεως των υποπροϊόντων οινοποιήσεως ή για να εξασφαλιστεί η λειτουργία των ενώσεων δεύτερου και τρίτου βαθμού,

— όσον αφορά το άρθρο 7, δεν υφίσταται καμία περιφερειακή διάταξη ικανή να αποδείξει ότι το προβλεπόμενο ποσό μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και χρησιμοποιήθηκε για να διευκολυνθούν οι επενδύσεις των νεοϊδρυθέντων συνεταιρισμών.

στ) Τα επίδικα μέτρα πληρούν συνεπώς τα κριτήρια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης και είναι ασυμβίβαστα προς την κοινή αγορά. Οι παρεκκλίσεις από το εν λόγω ασυμβίβαστο που προβλέπει το άρθρο 92, παράγραφος 3, πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά κατά την εξέταση κάθε εθνικού ή περιφερειακού μέτρου· ειδικότερα, οι εν λόγω παρεκκλίσεις μπορούν να χορηγούνται μόνον όταν η Επιτροπή είναι σε θέση να αποδείξει ότι η ενίσχυση είναι αναγκαία για την πραγματοποίηση ενός από τους επιδιωκόμενους από τις εν λόγω διατάξεις στόχους. Η χορήγηση του ευεργετήματος της παρέκκλισης για ενισχύσεις που δεν συνεπάγονται ένα τέτοιο αντιστάθμισμα ισοδυναμεί με αποδοχή της προσβολής του μεταξύ κρατών μελών εμπορίου και των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, οι οποίες δεν δικαιολογούνται όσον αφορά το κοινοτικό συμφέρον, ενώ παράλληλα ισοδυναμεί και με αποδοχή αδικαιολόγητων πλεονεκτημάτων για ορισμένα κράτη μέλη.

Στην προκειμένη περίπτωση, οι προβλεπόμενες από τα άρθρα 1, περίπτωση 13, 2 και 7 του νόμου 16/81 ενισχύσεις δεν επιτρέπουν να συναχθεί ότι υπάρχει τέτοιο αντιστάθμισμα. Στάθηκε αδύνατο να παρασχεθεί οποιαδήποτε δικαιολογία ικανή να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω ενισχύσεις πληρούν τους όρους που απαιτούνται για την εφαρμογή μιας από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 92, παράγραφοι 2 και 3, της Συνθήκης παρεκκλίσεις· δεν πρόκειται για μέτρα που προορίζονται να ευνοήσουν την οικονομική ανάπτυξη μιας περιφέρειας κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 3, στοιχεία α) και γ), της Συνθήκης, δεδομένου ότι σε καμιά περίπτωση δεν συνιστούν μέτρα ευνοούντα την ανάπτυξη της νήσου ή των σχετικών προϊόντων, εφόσον συνιστούν ενισχύσεις για τη λειτουργία χωρίς κανένα διαρθρωτικό αποτέλεσμα.

Η κατάσταση της Σικελίας και των διαφόρων σχετικών προϊόντων δεν πρόκειται να αλλάξει μόνιμα μετά την παύση των εν λόγω παρεμβάσεων.

Τα επίδικα μέτρα δεν συνιστούν σημαντικό σχέδιο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ούτε είναι ικανά να άρουν σοβαρή διαταραχή της ιταλικής οικονομίας· κατά συνέπεια, το άρθρο 92, παράγραφος 3, περίπτωση 6), της Συνθήκης ΕΟΚ δεν έχει εφαρμογή.

Επιπλέον, τα επίδικα μέτρα συνιστούν λειτουργικές ενισχύσεις όσον αφορά τους ενδιαφερόμενους γεωργούς· η Επιτροπή αντιτάχτηκε ανέκαθεν σε τέτοιες ενισχύσεις, οι οποίες δεν πληρούν τους όρους, που καθιστούν δυνατή την υπαγωγή τους στις ευεργετικές διατάξεις περί παρεκκλίσεως του άρθρου 92, παράγραφος 3, περίπτωση γ), της Συνθήκης, επειδή, λόγω της ιδιαίτερα χαμηλής αποδοτικότητάς τους, δεν διευκολύνουν την ανάπτυξη κατά την έννοια των εν λόγω διατάξεων.

Στην κατάσταση που χαρακτηρίζει επί του παρόντος την αμπελοοινική αγορά και την αγορά των οπωροκηπευτικών, μια ενίσχυση, έστω και μικρής σημασίας, αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

Δεν υπάρχει κανένα στοιχείο βάσει του οποίου η Επιτροπή θα μπορούσε να παράσχει στα εν λόγω μέτρα το πλεονέκτημα μιας από τις παρεκκλίσεις κατά το άρθρο 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Ακόμη και αν υπήρχε περίπτωση παρεκκλίσεως δυνάμει του άρθρου 92, παράγραφος 3, η εφαρμογή τέτοιας παρεκκλίσεως αποκλείεται λόγω της παραβάσεως που ενέχει το άρθρο 1 του νόμου 16/81, όσον αφορά την επιδότηση κατά 1 000 λιρέτες ανά 100 χιλιόγραμμα, του άρθρου 13, του άρθρου 2 (με εξαίρεση τις πιστώσεις διαχειρίσεως), όσον αφορά τις ενισχύσεις για την απόσταξη οίνων, τη μεταποίηση και την εμφιάλωση, καθώς και του άρθρου 7, σε περίπτωση που το εν λόγω μέτρο συνοδεύεται από τις ενισχύσεις που προβλέπονται σε κοινοτικό επίπεδο, στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα και στον τομέα των οπωροκηπευτικών.

Το άρθρο 1 της απόφασης της Επιτροπής ορίζει ότι οι ενισχύσεις που προβλέπονται στα άρθρα 1, 2, 13 και 7 του νόμου 16/81 της περιφέρειας της Σικελίας πρέπει να παύσουν να χορηγούνται και οι εν λόγω διατάξεις πρέπει να τροποποιηθούν έτσι ώστε να καταργηθούν οι ενισχύσεις.

Με το άρθρο 2 η Επιτροπή ζητάει από την Ιταλική Δημοκρατία να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση εντός μηνός από την κοινοποίησή της και να την ενημερώσει σχετικά αμέσως.

Με τηλετύπημα της 11ης Οκτωβρίου 1982, η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας ανέφερε στην Επιτροπή τα ακόλουθα:

α) Η θέση της Επιτροπής είναι βάσιμη όσον αφορά τα άρθρα 1 και 7 του νόμου 16/81, δεδομένου ότι οι επίδικες ενισχύσεις εμφανίζουν αντικειμενικώς στοιχεία αμφιβολης συμφωνίας προς τις κοινές οργανώσεις αγορών και/ή τους κανόνες περί ανταγωνισμού. Πάντως, οι εν λόγω διατάξεις δεν εφαρμόστηκαν ποτέ και πρέπει να θεωρηθούν ως ανενεργείς εφόσον οι αντίστοιχες πιστώσεις δεν περιελήφθησαν στον προϋπολογισμό του 1982.

6) Η χορήγηση χαμηλότοκων δανείων υπέρ συνεταιριστικών ομάδων (ενώσεων) για την αξιοποίηση προϊόντων οινοποιήσεως δεν αποτελεί πρόσθετη παρέμβαση σε σχέση με τις κοινοτικές ενισχύσεις για την απόσταξη οίνων και τη μεταποίηση των υποπροϊόντων οινοποιίας, αλλά συνήθη πράξη αγροτικής πίστεως, προοριζόμενη να καταστήσει ευπρόσιτες τις πιστώσεις στις ενώσεις που ασχολούνται με την επεξεργασία, τη μεταποίηση και την εμπορία του προϊόντος. Η ενίσχυση δεν αποσκοπεί στη μείωση των εξόδων μεταποιήσεως, αλλά στην παροχή δυνατότητας στις εν λόγω ομάδες να αποκτούν χρήματα προκειμένου να αναλάβουν και φέρουν σε πέρας τη διαδικασία της επεξεργασίας. Χωρίς αυτό το περιφερειακού χαρακτήρα μέτρο, οι ενώσεις θα ήταν υποχρεωμένες να προσφεύγουν στην συνήθη αγορά κεφαλαίων και θα έπρεπε να αναλαμβάνουν μεγάλες και απαράδεκτες υποχρεώσεις με επιτόκιο ύψους περίπου 30 %. Πρόκειται για ενώσεις που ιδρύθηκαν πρόσφατα, η δράση των οποίων προσανατολίζεται στη συγκέντρωση της προσφοράς και στην τυποποίηση των προϊόντων, στόχους που κρίνονται θεμελιώδεις για την κοινή γεωργική πολιτική.

γ) Η χορήγηση ετήσιας συνεισφοράς στο Istituto regionale della vite e del vino, που προβλέπει το άρθρο 13 του νόμου 16/81, έχει ως σκοπό να επιτρέπει στον εν λόγω οργανισμό την εκπλήρωση των έργων που του έχουν ανατεθεί. Το γεγονός ότι η συ-

νεισφορά προκαταβάλλεται στον εν λόγω οργανισμό με βάση την ποσότητα των σταφυλιών που παραδόθηκαν στους συνεταιρισμούς της Σικελίας κατά την προηγούμενη εμπορική περίοδο έχει ως μοναδικό σκοπό την παροχή ενός στοιχείου υπολογισμού της προκαταβολής που καταβάλλει η περιφέρεια με την έναρξη του οικονομικού έτους. Η ενίσχυση δεν συνιστά άμεση παρέμβαση στις παραδόσεις σταφυλιών και συνεπώς ούτε άμεση ενίσχυση στην παραγωγή, που απαγορεύεται από την κοινοτική ρύθμιση στον εν λόγω τομέα. Εξάλλου, η Επιτροπή δέχτηκε ότι οι δραστηριότητες του εν λόγω ινστιτούτου που αφορούν την έρευνα της αγοράς, την παροχή τεχνικής βοήθειας, την επιστημονική έρευνα και την εμπορική προώθηση είναι καθ' όλα νόμιμες.

II — Έγγραφη διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 8 Ιουλίου 1983, η Επιτροπή άσκησε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 93, παράγραφος 2, εδάφιο 2, της Συνθήκης ΕΟΚ, ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή κατά της Ιταλικής Δημοκρατίας, λόγω παραβάσεως υποχρεώσεως που η τελευταία υπέχει από τη Συνθήκη, επειδή δεν εκτέλεσε την απόφαση της 5ης Μαΐου 1982.

Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

α) να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη έχοντας συμμορφωθεί, εντός της προθεσμίας που της είχε ταχθεί, με την απόφαση της Επιτροπής της 5ης Μαΐου 1982 «για τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Σικελία στον αμπελοοινικό τομέα και στον τομέα των οπωροκηπευτικών», παρέβη υποχρέωση που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ,

β) να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας ζητεί από το Δικαστήριο, αφού λάβει υπόψη το γεγονός ότι οι ιταλικές αρχές συνεμορφώθησαν κατ' ουσία προς την απόφαση της Επιτροπής:

α) να απορρίψει την προσφυγή,

β) επικουρικά, να αναγνωρίσει ότι η διαφορά κατέστη άνευ αντικειμένου.

Η έγγραφη διαδικασία διεξήχθη κανονικά.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Δικαστήριο κάλεσε την Επιτροπή να παράσχει διευκρινίσεις για το ποια είναι η έννοια της παραπομπής, με μια αιτιολογική σκέψη της απόφασής της, στο άρθρο 24 του κανονισμού 804/68 του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1968 περί κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων· ρώτησε επίσης την κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας να αναφέρει αν έγινε κάποια πρόοδος όσον αφορά την πλήρη εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής, αφότου τελείωσε η έγγραφη διαδικασία.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα που προέβαλαν οι διάδικοι κατά την έγγραφη διαδικασία

Η *Επιτροπή* υπενθυμίζει ότι δυνάμει του άρθρου 189 της Συνθήκης ΕΟΚ οι αποφάσεις της είναι δεσμευτικές ως προς όλα τα μέρη τους για τους αποδέκτες που αυτή προσδιορίζει, ενώ δυνάμει του άρθρου 191 αποκτούν ενέργεια με την κοινοποίησή τους.

Με την απόφαση της 5ης Μαΐου 1982, ζητήθηκε από την Ιταλική Δημοκρατία, αφενός μεν, να μην καταβάλλει πλέον τις επίδικες ενισχύσεις, αφετέρου δε, να τροποποιήσει τον περιφερειακό νόμο 16/81, έτσι ώστε να καταργηθούν οι διατάξεις που

προβλέπουν τις εν λόγω ενισχύσεις. Η συμμόρφωση προς το πρώτο σκέλος της εντολής δεν απαλλάσει την Ιταλική Δημοκρατία από την υποχρέωση να τηρήσει και το δεύτερο.

α) Όσον αφορά τις προβλεπόμενες από τα άρθρα 1 και 7 του νόμου 16/81 ενισχύσεις, δεν αμφισβητείται ότι οι προσβαλλόμενες από την Επιτροπή διατάξεις δεν τροποποιήθηκαν, παρά την έκκληση της ιταλικής κυβέρνησης προς την περιφέρεια της Σικελίας να τις καταργήσει.

Το γεγονός ότι κατά την ιταλική κυβέρνηση οι εν λόγω ενισχύσεις δεν καταβλήθηκαν από έλλειψη πιστώσεων δεν έχει εν προκειμένω σημασία.

Το ότι η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων περιορίστηκε για τον τρυγητό 1980 ή για την περίοδο εμπορίας 1980-1981 δεν αρκεί για να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι εκτελέστηκε η απόφαση της Επιτροπής. Η κατάργηση των νομοθετικών διατάξεων που θέσπισαν ενισχύσεις μη συμβιβαζόμενες προς την κοινή αγορά επιτρέπει τον αποκλεισμό κάθε νόμιμου τρόπου καταβολής τους. Ελλείψει καταργήσεώς τους, υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο χορηγήσεως των εν λόγω ενισχύσεων αργότερα.

β) Όσον αφορά τις προβλεπόμενες από το άρθρο 13 του νόμου ενισχύσεις, δεν αμφισβητείται ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν εκτελέστηκε, εφόσον η περιφέρεια της Σικελίας δεν έδωσε συνέχεια στην έκκληση της ιταλικής κυβέρνησης για κατάργηση της εν λόγω διάταξης.

Παρέλκει η εξέταση των λόγων για τους οποίους η ενίσχυση θεωρήθηκε ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά· άλλωστε, παρόμοια συζήτηση μετά την εκπνοή των προθεσμιών που προβλέπονται για την άσκηση προσφυγής θα ήταν ανεπίτρεπτη.

γ) Ως προς τις προβλεπόμενες από το άρθρο 2 του νόμου ενισχύσεις, το γεγονός ότι τελικά δεν χορηγήθηκαν μεσοπρόθεσμα χαμηλότοκα δάνεια δεν εμποδίζει τη διαπίστωση ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν εκτελέστηκε· η εκτέλεση αυτή περιλαμβάνει την υποχρέωση τροποποιήσεως του νόμου, ώστε να αποκλειστεί κάθε δυνατότητα χορηγήσεως τέτοιων δανείων.

Η *κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας* θεωρεί ότι συμμορφώθηκε κατ' ουσία με την απόφαση της Επιτροπής.

α) Οι επιδοτήσεις και οι ενισχύσεις που προβλέπουν τα άρθρα 1 και 7 του περιφερειακού νόμου 16/81 δεν καταβλήθηκαν· οι διατάξεις που τις εισήγαγαν δεν εφαρμόστηκαν ούτε πρόκειται να εφαρμοστούν στο μέλλον ελλείψει σχετικών πιστώσεων. Επειδή πρόκειται για προσωρινές διατάξεις, η κατάργησή τους δεν είναι αναγκαία. Η ιταλική κυβέρνηση πάντως κάλεσε τα νομοθετικά όργανα της περιφέρειας της Σικελίας να προβούν στην επίσημη κατάργησή τους, ώστε να εκλείψει κάθε λόγος αμφισβητήσεως.

β) Το άρθρο 13 του νόμου ορίζει απλώς ότι η επιδότηση του Istituto regionale della vite e del vino προκαταβάλλεται κατά την έναρξη κάθε οικονομικού έτους «με βάση την ποσότητα των συγκεντρωθέντων σταφυλιών». Η Επιτροπή αμφισβήτησε μόνον το συγκεκριμένο τρόπο καταβολής της επιδότησης και όχι καθαυτή την καταβολή της επιδότησης. Η περιφέρεια της Σικελίας κλήθηκε να καταργήσει το άρθρο 13, ώστε να συμμορφωθεί με την απόφαση της Επιτροπής.

γ) Όσον αφορά το άρθρο 2 του περιφερειακού νόμου, εκείνο που αμφισβητείται δεν είναι η κατά 5 δισεκατομμύρια λιρέτες αύξηση του Fondo di rotazione dell'Istituto

regionale di credito alla cooperazione, αλλά μόνο η δυνατότητα χρησιμοποιήσεως του εν λόγω ποσού για τη χορήγηση μεσοπρόθεσμων πιστώσεων σε ενώσεις σε σχέση με ορισμένες δραστηριότητες αξιοποιήσεως των προϊόντων οινοποιίας, τη στιγμή που επιτρέπεται η χορήγηση από το ίδιο ταμείο πιστώσεων διαχειρίσεως προς τις ίδιες ενώσεις. Οι επίδικες μεσοπρόθεσμες πιστώσεις δεν χορηγήθηκαν, οπότε και στο σημείο αυτό δεν έχει κατ' ουσία αποδειχτεί η μη τήρηση της απόφασης της Επιτροπής. Εν πάση περιπτώσει, η εν λόγω διάταξη δεν εφαρμόστηκε αργότερα, δεδομένου ότι ίσχυε μόνο για το οικονομικό έτος 1981.

IV — Προφορική διαδικασία

Η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Marenco, και η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενη από τον Fiumara, ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους κατά τη συνεδρίαση της 8ης Μαΐου 1984.

Σε απάντηση ερωτήσεως που της έθεσε το Δικαστήριο, η Επιτροπή ανέφερε ότι η παραπομπή που μία από τις αιτιολογικές σκέψεις της απόφασης της 5ης Μαΐου 1982 έκανε στο άρθρο 24 του κανονισμού 804/68 του Συμβουλίου δικαιολογείται από το γεγονός ότι η εν λόγω διάταξη καθιερώνει την αρχή που ισχύει και για άλλους τομείς εκτός από το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, σύμφωνα με την οποία απαγορεύονται οι ενισχύσεις, το ποσό των οποίων καθορίζεται σε συνάρτηση προς την τιμή των προϊόντων για τα οποία χορηγούνται.

Εξάλλου, η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας πληροφόρησε το Δικαστήριο ότι οι αμφισβητούμενες από την Επιτροπή διατάξεις δεν έχουν ακόμα καταργηθεί επίσημα από την περιφέρεια Σικελίας, παρά τις σχετικές παρεμβάσεις της εν λόγω κυβέρνησης.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 6ης Ιουνίου 1984.

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 8 Ιουλίου 1983, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, εφόσον δεν συμμορφώθηκε, εντός της προθεσμίας που της είχε ταχθεί, προς την απόφαση 82/401 της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 1982, για τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Σικελία στον αμπελοοινικό τομέα και στον τομέα των οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 173, σ. 20), παρέβη υποχρέωση που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ.

2 Με την εν λόγω απόφασή της, η Επιτροπή διαπίστωσε το ασυμβίβαστο ορισμένων επιδοτήσεων και ενισχύσεων που χορηγεί η περιφέρεια Σικελίας δυνάμει του περιφερειακού νόμου 16/81, πρώτον, στην παραγωγή οίνου και, δεύτερον, στην παραγωγή οπωροκηπευτικών. Κατά το άρθρο 2 της εν λόγω απόφασης, η

Ιταλική Δημοκρατία όφειλε να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με την απόφαση εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κοινοποίησή της. Πρέπει να σημειωθεί ότι κατά της εν λόγω αποφάσεως δεν ασκήθηκε προσφυγή.

3 Αμυνόμενη, η ιταλική κυβέρνηση εξηγεί ότι επανειλημμένα παρενέβη, ώστε η περιφέρεια της Σικελίας να καταργήσει τις αμφισβητούμενες με την απόφαση της Επιτροπής διατάξεις, οι προσπάθειές της όμως δεν κατέληξαν μέχρι σήμερα σε επίσημη κατάργηση των βαλλόμενων διατάξεων. Ισχυρίζεται πάντως ότι στην πραγματικότητα οι ενισχύσεις, που σύμφωνα με ποικίλλουσες λεπτομέρειες εφαρμογής ίσχυαν για τις περιόδους εμπορίας 1980-1981, δεν καταβλήθηκαν. Δεδομένου ότι τα εν λόγω οικονομικά έτη έχουν παρέλθει, η καταβολή των ενισχύσεων δεν είναι πλέον δυνατή, ώστε η απόφαση της Επιτροπής να έχει χάσει το αντικείμενό της.

4 Ως προς το άρθρο 13 του νόμου 16/81, το οποίο συμπληρώνει το άρθρο 7 του περιφερειακού νόμου 47/80, σχετικά με τη διάθεση ενισχύσεως στο Istituto regionale della vite e del vino, η ιταλική κυβέρνηση εφιστά την προσοχή επί ενός ασαφούς σημείου της απόφασης της Επιτροπής. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην πέμπτη και έναται αιτιολογική σκέψη της απόφασης, καθώς και στην παράγραφο 2 του άρθρου 1, η χορήγηση της εν λόγω ενίσχυσης αποβλέπει στη διευκόλυνση «της συγκέντρωσης των σταφυλιών στους συνεταιρισμούς οινοποιίας». Όπως προκύπτει από τη σύγκριση των νομοθετικών διατάξεων που προαναφέρθηκαν, η επίδικη ενίσχυση χορηγήθηκε στο Istituto regionale προς εκπλήρωση της θεσμικής αποστολής του, των γενικών δηλαδή δραστηριοτήτων του υπέρ της αμπελουργίας, δεδομένου ότι η ποσότητα των συγκεντρούμενων σταφυλιών δεν αποτελεί παρά ένα στοιχείο υπολογισμού της επιδότησης.

5 Εξάλλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι, ακόμη και αν οι ενισχύσεις δεν καταβλήθηκαν πράγματι, υφίσταται πάντοτε ο κίνδυνος να καταβληθούν a posteriori και ότι κατά συνέπεια υφίσταται συμφέρον για την τυπική κατάργηση των διατάξεων της περιφερειακής νομοθεσίας που αποτελούν το αντικείμενο της απόφασης.

6 Ως προς τις επιδοτήσεις που χορηγούνται στο Istituto regionale della vite e del vino η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, με την επιχειρηματολογία της, η ιταλική κυβέρνηση προσπαθεί να θέσει υπό αμφισβήτηση την απόφαση της 5ης Μαΐου 1982, την οποία όμως δεν προσέβαλε εντός των τασσόμενων προθεσμιών και η

οποία συνεπώς είναι οριστική. Θεωρεί επομένως ότι το εν λόγω επιχείρημα είναι απαράδεκτο στο πλαίσιο της παρούσας δίκης.

7 Σχετικά με τα επιχειρήματα των διαδίκων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, επειδή η εν λόγω ενίσχυση αποτέλεσε αντικείμενο ρητής απόφασης της Επιτροπής, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος όφειλε να την εκτελέσει εντός των προθεσμιών, προβαίνοντας στις δέουσες ενέργειες ώστε να καταργηθούν ρητά οι διατάξεις τις οποίες η Επιτροπή έκρινε αντίθετες προς τις επιταγές του άρθρου 92 της Συνθήκης ΕΟΚ.

8 Ως προς το επιχείρημα της ιταλικής κυβέρνησης σχετικά με το ασαφές σημείο στο περιεχόμενο των διατάξεων για τις χορηγούμενες στο Istituto regionale della vite e del vino ενισχύσεις, το Δικαστήριο αδυνατεί να εξετάσει, στο πλαίσιο της παρούσας δίκης, το βάσιμό του, δεδομένου ότι οι αμφισβητούμενες με την απόφαση της 5ης Μαΐου 1982 διατάξεις δεν προσβλήθηκαν εμπρόθεσμα. Εάν υφίστατο αβεβαιότητα ως προς το περιεχόμενο του συγκεκριμένου αυτού σημείου της απόφασης της 5ης Μαΐου 1982, θα εναπέκειτο στις ιταλικές αρχές να το λάβουν υπόψη κατά τη στιγμή της εκτέλεσης της ληφθείσας απόφασης, επιδιώκοντας, αν ήταν αναγκαίο, τη συναίνεση της Επιτροπής. Πάντως, σε καμία περίπτωση η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή, ώστε να απαλλάξει το ιταλικό δημόσιο από την υποχρέωσή του να δώσει συνέχεια σ' αυτό το στοιχείο της απόφασης της Επιτροπής σύμφωνα με το πνεύμα του άρθρου 5 της Συνθήκης ΕΟΚ.

9 Για τους λόγους αυτούς πρέπει να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη προβαίνοντας στην εκτέλεση της απόφασης 82/401 της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 1982, παρέβη υποχρέωση που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

10 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή η καθής ηττήθη, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) Η Ιταλική Δημοκρατία, εφόσον δεν συμμορφώθηκε, εντός της προθεσμίας που της είχε ταχθεί, προς την απόφαση 82/401 της Επιτροπής της 5ης Μαΐου 1982 για τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Σικελία στον αμπελοοινικό τομέα και στον τομέα των οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 173, σ. 20), παρέβη υποχρέωση που υπέχει από τη Συνθήκη.

2) Καταδικάζει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Mackenzie Stuart Koopmans Bahlmann

Pescatore O'Keeffe Bosco Due

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιουλίου 1984.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος

A. J. Mackenzie Stuart

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ PIETER VERLOREN VAN THEMAAT ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 1984 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Με την απόφαση 82/401, της 5ης Μαΐου 1982 (ΕΕ L 173, σ. 20), η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η δυνάμει του ιταλικού νόμου 16/81 χορήγηση διαφόρων ενισχύσεων από την περιφέρεια της Σικελίας είναι ασυμβίβαστη προς το άρθρο 92 της Συνθήκης ΕΟΚ και προς την κοινή οργάνωση αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα και στον τομέα των οπωροκηπευτικών. Η ιταλική κυβέρνηση δεν άσκησε προσφυγή κατά της εν λόγω αποφάσεως. Απλώς κάλεσε τις

1 — Μετάφραση από τα ολλανδικά.